

Arzuların Tercümanı

Tercümânü'l-Eşvâk

İBN ARABÎ

© İz Yayıncılık Limited Şirketi, 2017

Sertifika no: 17313

İZ YAYINCILIK: 431
islam klasikleri dizisi: 37
ISBN: 978-975-355-574-6
5. Baskı; İstanbul, 2017

Litros Yolu, Fatih Sanayi Sitesi 12/280, Topkapı-İstanbul
telefon: (212) 5207210 • faks: (212) 5115791
www.iz.com.tr • bilgi@iz.com.tr

özgün adı: *Tercümânî'l-Eşvâk*
Bursa Eski Eserler Kütüphanesi Orhan 607'deki yazma nüsha.

kapak: Medine Efe

Basıldığı yer: Alemdar Ofset Matbaacılık Davutpaşa Caddesi
Besler İş Merkezi No:20/29 Topkapı/İstanbul (Sertifika no:22953)

İBN ARABÎ

Arzuların
Tercümanı

Tercümânü'l-Eşvâk

Türkçesi:
Mahmut Kanık

İçindekiler

Yazar ve Mütercim Hakkında	7
Önsöz	11
Arzuların Tercümanı	19

Yazar ve Mütercim Hakkında

MUHYİDDİN İBN ARABÎ (1165-1240)

Tam adı şöyledir: Muhyiddin Ebu Abdullah Muhammedi İbn Ali İbn Muhamed ibn Ahmed ibn Ali ibn Arabî el-Hatemî et-Tâî el-Endülüsî. Muhyiddin ibn Arabî, Şeyh-i Ekber, Sultanü'l-arifin, Hatemü'l-evliya, Kutb-ü Hümam, İbn Arabî diye de anılır. Endülüs'te İbn Seraka diye bilinir. Hicrî 543'de Fas'da ölen ünlü bilgin Ebu Bekir ibnü'l-Arabî ile karıştırılmaması için, adı harf-i tarifsiz olarak İbn Arabî diye kullanılmamıştır.

7 Ağustos 1165 Cumartesi günü (Hicrî 27 Ramazan 560) Kadir gecesinde, Endülüs'de Mürsiy'e de dünyaya gelmiştir. Dedesinin adı, Muhammed, babasınınki Ali ibn Muhammed'dir. Babası İbn Arabî'yi çocukken İbn Rüşd ile tanıştırmıştır ve aralarında çok ilginç bir konuşma geçmiştir. İbn Arabî soylu, kültürlü, maddî ve manevî dereceleri yüksek olan bir ailenin tek erkek çocuğuydu. Sekiz yaşında ilim tahsili için İsbiliye'ye gitmiştir. Burada İbn Beşküval ve ünlü hadis bilgini Ebu Muhammed gibi bilginlerden ilim tahsil etmiştir. Yirmi yaşında tasavvuf yoluna girmiştir. İbn Arabî'nin ilk hanımı Meryem adını taşımaktaydı.

İbn Arabî daha sonra Doğu'ya seyahate çıkmıştır. Kuzey Afrika, Tunus ve Mısır'a uğrayarak Mekke'ye gitmiş, oradan Bağdat ve Musul'a uğramış, oradan da Anadolu'ya geçmiştir. Konya'ya yerleşmiş ve burada Sadreddin Konevî'nin dul annesiyle evlenmiş, Sadreddin Konevî'yi (ö: 672 Hicri) yetiştirmiştir. Sonra Malatya'ya uğramıştır, burada tekrar evlenmiştir. Oğlu Sadeddin burada doğmuştur. Daha sonra Şam'a gitmiştir ve Hicri 638'de, Milâdî 16 Kasım 1240'da Şam'da vefat etmiştir. Şam'ın Salihiyeye bölgesine, Kasyon dağı eteğine defnedilmiştir. Oğlu Muhammed Sa-

deddin (H. 617-656) ve Muhammed İmadüddin (ö: H.667) ve kızı Zeynep aynı yerde yatmaktadır.

Kendisinin bildirdiğine göre, İbn Asakir, Ebu'l-Ferec, İbn Cevzi, İbn Sekine, İbn Ülvan Cabir bin Ebu Eyyub gibi elli dört zattan zahirî ilimleri tahsil etmiştir. Ayrıca Şeyh Ebu Medyen el-Mağribî, Cemaleddin Yunus bin Yahya el-Kassar, Ebu Abdullah et-Teyemmi el-Fasî, Ebu'l-Hasan ibn Cami gibi zatlardan batınî ilimleri tahsil etmiştir. *Fusûsü'l-Hikem* ve 37 ciltlik *El-Fütûhâtü'l-Mekkiyye* gibi eserleri büyüklüğüne birer delildir. Hızır aleyhisselâm'la karşılaşması irfan ehline bilinen bir gerçektir.

Sayıları beş yüze ulaşan eserlerinin birçoğu tasavvufa dairdir. İbn Arabî'nin eserleri hakkında çok geniş kapsamlı bilgiyi Osman Yahya'nın Fransızca olarak hazırladığı iki ciltlik, *L'Historie et la classification de l'œuvre d'Ibn Arabî*, (Ouvrage publié avec le concours du Centre National de la Recherche Scientifique, Damas, 1964.) adlı eserinde bulmak mümkündür. Burada tekrarlarıyla birlikte 800'den fazla eser hakkında bilgi mevcuttur. Eserlerinin bir kısmı Batı dillerine de çevrilmiştir.

Türkçe'ye çevrilen bazı eserleri:

Füsûsü'l-Hikem

El-Fütûhâtü'l-Mekkiyye

Harflerin İlmi

İlâhi Aşk

Marifet ve Hikmet

Haikat ve Tefekkür

Fenâ Risâlesi

Arzuların Tercümanı

Nurlar Risâlesi

Nurlar Hazinesi

Tedbirât-ı İlâhiye

Şeceretü'l-kevn

Endülüs Sufileri

Ehadiyet Risalesi

Mevakiü'n-Nücüm

Vasiyetler.

MAHMUT KANIK

1951 yılında Kırşehir’de (Toklumen) doğdu. Yüksek öğrenimini Erzurum’da Edebiyat Fakültesi Fransız Filolojisi’nde yapan Kanık 1975’te mezun oldu. 1977-1983 yıllarında, Bursa Yüksek İslâm Enstitüsü’nde beş yıl boyunca, İslâmî Türk Edebiyatı ve Fransızca dersleri okuttu. 1983 yılında Yüksek İslâm Enstitüsü’nün İlahiyat Fakültesi’ne dönüşmesiyle birlikte Uludağ Üniversitesi’nde öğretim görevlisi olarak çalışmağa başladı. Eğitim Fakültesi Fransızca Bölümü, Yabancı Diller Yüksekokulu, İlahiyat Fakültesi ve diğer fakültelerde Yabancı Dil dersleri okuttu; hâlen aynı görevine devam etmektedir. Fransızca, İngilizce ve Arapça dillerini bilen Mahmut Kanık üniversite hocalığı dışında edebiyat, sanat ve düşünce ağırlıklı çalışmalar yaptı. Çeşitli dergilerde şiirleri de yayımlanan yazar daha çok “mütercim” olarak tanındı. Yazıları, *Diriliş*, *Yedi İklim*, *Hece*, *Bürde*, *İpek Dili*, *Kitap Dergisi*, *Bursa’da Sanat ve Edebiyat*, gibi dergilerde, kitapları ise, İz Yayıncılık, İnsan Yayınları ve Hece Yayınları gibi yayınevlerinde yayımlandı. Halen yeni eserler yayımlamaya devam etmektedir.

Başlıca yayımlanmış eserleri:

1. *Güvercin Gerdanlığı Sevgiye ve Sevenlere Dair*, İbn Hazm’dan çeviri, İnsan Yayınları, İstanbul, 1985; 12. baskı, 2007.
2. *İlahî Aşk*, İbn Arabî’den çeviri, İnsan Yayınları, İstanbul, 11. baskı, 2006.
- 3.- 4. *Nurlar Risâlesi -İttihadü’l Kevnî Risâlesi*, İbn Arabî’den çeviri, İnsan Yayınları, İstanbul, 4. baskı, 2006.
5. *Fena Risâlesi*, İbn Arabî’den çeviri, İz Yayıncılık, İstanbul, 4. baskı 2006.
6. *Arzuların Tercümanı*, İbn Arabî’den çeviri, İz Yayıncılık, İstanbul, 3. baskı, 2008.
7. *İslâm’ı Anlamak*, Frithjof Schuon’dan çeviri, İz Yayıncılık, İstanbul, 4. baskı 2008.
8. *İslâm Maneviyatı ve Taoculuğa Toplu Bakış*, René Guénon’dan çeviri, İnsan Yayınları, İstanbul, 2. baskı, 2004
9. *Modern Dünyanın Bunalımı*, René Guénon, 3. baskı, Hece Yayınları, 2005.
10. *Niceliğin Egemenliği ve Çağın Alâmetleri*, René Guénon’dan çeviri, İz Yayıncılık, İstanbul, 2. baskı, 2004.
11. *Younous Emré*, (Fransızca) Necip Fazıl Kısakürek’ten çeviri, Kültür Bakanlığı Yayınları, Ankara, 1991.
12. *Marifet ve Hikmet*, İbn Arabî’den çeviri, İz Yayıncılık, İstanbul, 7. baskı, 2008.
13. *İslâm’ın Metafizik Boyutları*, Frithjof Schuon’dan çeviri, İz Yayıncılık, İstanbul, 1996.

14. *Harflerin İlmî*, İbn Arabî'den çeviri, Asa Kitabevi, Bursa, 3. baskı, 2006.
15. *Hızlandırılmış Arapça*, 2. baskı, Uludağ Yayınları, Bursa, 1993.
16. *Cehennemde Bir Mevsim - Aydınlanışlar*, Arthur Rimbaud'dan çeviri, İz Yayıncılık, İstanbul, 2. baskı 2008.
17. *Allah'ın Resulü Hz. Muhammed*, Anne Marie Delcambre'den çeviri, Yapı Kredi Yayınları, İstanbul, 4. baskı, 2004.
18. *Aziz Kur'an*, Muhammed Hamidullah'tan çeviri (Abdulaziz Hatip ile), Beyan Yayınları, İstanbul, 2000.
19. *Kur'an'ı Kerim Tarihi*, Muhammed Hamidullah'tan çeviri (Abdulaziz Hatip ile), Beyan Yayınları, İstanbul, 2000
20. *Hakikat ve Tefekkür*, İbn Arabî'den çeviri, Hece Yayınları, Ankara, 2. baskı, 2006.
21. *İnisiyasyona Toplu Bakışlar I*, René Guénon'dan çeviri, Hece Yayınları, Ankara, 2003.
22. *Vahdet-i Vücûd Meselesi*, Mustafa Fevzî'den çeviri (Fatma Zehra Kavukçu ile), Hece Yayınları, Ankara, 2003.
23. *Dört İklimden Esintiler*, Hece Yayınları, Ankara, 2003.
24. *İnisiyasyona Toplu Bakışlar II*, René Guénon'dan çeviri, Hece Yayınları, Ankara, 2003.
25. İbn Arabî'nin Menâkıbi, Mehmet Recep Hilmi'den çeviri, Hece Yayınları, Ankara, 2004.
26. *L'homme à la pèlerine noire*, (Fransızca) Necip Fazıl Kısakürek'ten çeviri, Yedi İklim Dergisi, Sayı: 182, Mayıs, 2005, Necip Fazıl Kısakürek Özel Sayısı içinde tam metin halinde yayımlandı.
27. *İbn Arabî'nin Günlük Duaları*, Hece Yayınları, Ankara, 2005.
28. *Nurlar Yuvası, (Mişkâtü'l-envâr)*, İbn Arabî'den çeviri. Hece Yayınları, Ankara, 2006.
29. *Müminlerin Kurtuluşuna Dair Kırk Hadis*, Kaşıkçı Ali Rıza'dan çeviri, (Fatma Zehra Kavukçu ile), Hece Yayınları, Ankara, 2006.
30. *İbn Arabî'nin Günlük Duaları'nın Şerhi*, Muhammed Nûr el-Arabî'den çeviri, Hece Yayınları, Ankara, 2007.

Giriş

Klasik İslâm edebiyatında şairler doğadan aldıkları motiflerden bir soyutlama yaparak, insan psikolojisinin en yüce hâli olan aşka ulaşırlar. Aşk aracılığıyla fizikötesi âleme nüfuz ederler. Orada Varlığın birliği görüşüne, Tanrı aşkında yok olmaya ve ebedî olarak Tanrı aşkında dirilmeye ulaşırlar. Klasik İslâm şiirinin tüm çabası, bizi daha bu dünyadayken öteki âleme ulaştırmaktır. Nitekim pek çok aşk şiiri, fizikî âlemden kurtuluşu ve fizikötesi âleme çıkışı temsil eder. Bunun çok çarpıcı örnekleri vardır. Bununla birlikte, şair dış dünyayla, doğayla alakalarını kesmez. Büyük şairler, şiirlerinde dış dünyaya en ince ayrıntılarına varıncaya kadar yer verirler. Doğadaki bütün motiflerden yararlanırlar; onlar arasındaki sihirli bağı yakalarlar. Bu dünyayı öteki dünyanın bir izdüşümü kabul ederler. Bu dünyanın tüm malzemelerini öteki dünyanın sembelleri olarak kullanırlar. Şiirde duyguların ağır bastığı bir vakıadır. Evet, şair doğadaki tüm sesleri, renkleri, kokuları ve biçimleri, ahenkleri, kısacası tüm imkânları serbestçe kullanır.

İşte, **Tercümânü'l-Eşvâk**'ta geçen çöller, develer, ağaçlar, çadırlar, çimenlikler, vahalar, vadiler, şimşekler, bu-